

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 5S/44/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0823106217
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Denisa Slivová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2023:0823106217.2

Uznesenie

Správny súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Denisy Slivovej a členov senátu JUDr. Petra Molčana a JUDr. Kataríny Petráň Vinczeovej (sudkyne spravodajkyne), v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. XXX/XX, XXX XX D., občan SR, proti žalovaným: 1/ Krajský súd v Žiline, so sídlom Orolská 3, 010 01 Žilina a 2/ Okresný súd v Žiline, so sídlom P. O. Hviezdoslava 797/28, 010 59 Žilina, o podaní žalobcu označeného ako „Neodkladné/zabezpečovacie opatrenie ZAST.KON.ZAČ.KS V ŽILINE., ZRUŠ.ROZH. KS V ŽILINE, SP.ZN. 13C/55/2023“, zo dňa 29.09.2023, takto

rozhodol:

- I. Správny súd žalobu o d m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca adresoval Správnomu súdu v Banskej Bystrici (ďalej iba „správny súd“) podanie datované dňa 29.09.2023 a označené ako „Neodkladné/zabezpečovacie opatrenie ZAST.KON.ZAČ.KS V ŽILINE., ZRUŠ.ROZH. KS V ŽILINE, SP.ZN.13C/55/2023“. Uvedené podanie – označené ako neodkladné/zabezpečovacie opatrenie, smeruje voči žalovanému 1/ Krajskému súdu v Žiline a žalovanému 2/ Okresnému súdu v Žiline. Svoje podanie žalobca odôvodnil len v stručnosti a uviedol: „Zastavenie konania, zrušenie šikanózných rozhodnutí, odloženie právoplatnosti/vykonateľnosti rozhodnutí KS v Žiline, ktorý proti žalobcovi ako odvolací súd začal pred OS Žilina, pod sp. zn. 13C/55/2023, konanie o určenie neplatnosti právnych úkonov, čím dal najavo že sudcovia KS v Žiline v uvedenej veci, by mali byť vylúčení. Žalobca nepozná dôvod šikanózneho konania KS v Žiline a OS Žilina voči jeho osobe v uvedenej veci, rovnako nepozná pohnútky podania takéhoto návrhu zo strany odvolacieho KS v Žiline, pohnútky OS Žilina akceptovaním návrhu, a vykonávaním verejnej moci vydávaním rozhodnutí, žalobcovi nie je známe či vôbec právny poriadok SR pripúšťa odvolaciemu súdu žalovať občana, nepozná podľa akého zákona sa takéto konanie, ktoré žalobca považuje za šikanózne a za cielené pôsobiť negatívne na zdravie, toleruje.“ Ohľadom navrhovaného petitu – žalobného návrhu žalobca uviedol: „ŽALOBCA NAVRHUJE, ABY BOLO JEHO PODANIE POSTÚPENÉ NAKA, KTORÁ BY MOHLA POSÚDIŤ ČI SA JEDNÁ O TRESTNÝ ČIN (ZNEUŽÍVANIA PRÁVOMOCÍ VEREJNÉHO ČINITEL'A).“

2. S poukazom na označenie podania žalobcu, ako „Neodkladné/zabezpečovacie opatrenie“ a vzhľadom na odôvodnenie podania žalobcu, v nadväznosti na žalobný návrh obsiahnutý v podaní žalobcu, datovaného dňa 29.09.2023, nebolo zrejmé, či žalobca vôbec mienil svoje podanie ako správnu žalobu v zmysle zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj ako „SSP“), a či bola jeho procesná vôľa iniciovať správne súdne konanie, resp. konanie v správnom súdnictve resp. či ide o procesné podanie v už prebiehajúcom sporovom (civilnom) súdnom konaní na inom všeobecnom súde (zrejme sp. zn. 13C/55/2023 vedené Okresným súdom Žilina).

3. Podľa § 177 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

4. Podľa § 182 ods. 2 písm. a/ SSP k správnej žalobe musí byť pripojené splnomocnenie udelené advokátom, ak nejde o výnimky uvedené v § 49 ods. 1 a 2.

5. Podľa § 49 ods. 1 SSP, žalobca musí byť v konaní pred správnym súdom zastúpený advokátom; to neplatí, ak má žalobca, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na správnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spísanie žaloby. Splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť.

6. Podľa § 49 ods. 2 SSP, žalobca nemusí byť zastúpený podľa odseku 1

a) v konaní podľa § 23 ods. 2 písm. e) až g),

b) v konaní podľa § 6 ods. 2 písm. b) až e), g) a i),

c) v konaní o správnej žalobe vo veciach slobodného prístupu k informáciám podľa osobitného predpisu,

d) ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.

7. Podľa § 97 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

8. Podľa § 98 ods. 1 písm. f/ SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak žalobca nebol pri jej podaní zastúpený podľa § 49 ods. 1 alebo § 50.

9. Konanie pred správnym súdom a v intenciách Správneho súdneho poriadku sa vyznačuje určitými špecifikami oproti všeobecnému súdnemu konaniu; okrem iného procesná úprava vyžaduje povinné zastúpenie žalobcu advokátom (§ 49 ods. 1 SSP), pokiaľ nie je naplnená niektorá zo zákonom upravených výnimiek z tejto požiadavky, explicitne uvedených v ustanovení § 49 ods. 2 SSP. Je nutné zdôrazniť, že povinnosť právneho zastúpenia sa vzťahuje už na spísanie žaloby (§ 49 ods. 1 veta druhá SSP) a procesná podmienka povinného zastúpenia žalobcu advokátom musí byť splnená počas celého konania. Zákonná požiadavka povinného právneho zastúpenia advokátom vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v konaní pred správnym súdom preskúmava zákonnosť rozhodnutí, opatrení a iných zásahov orgánov verejnej správy, ako aj ďalších vecí ustanovených zákonom, čiže sa riešia najmä zložité právne otázky. Účelom povinného právneho zastúpenia žalobcu advokátom, resp. zastúpenia zamestnancom (členom) žalobcu s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, eventuálne hodnoverného preukázania dosiahnutia vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa žalobcu, je tak zabezpečiť účinnú ochranu práv a právom chránených záujmov účastníkov konania. Povinné zastúpenie advokátom je žiaduce aj z dôvodu viazanosti správneho súdu rozsahom a dôvodmi žaloby (§134 ods.1 SSP), a obmedzením možnosti jej rozšírenia a zmeny (§183 SSP), čo zodpovedá zásade procesnej koncentrácie správneho súdneho konania. V neposlednom rade nemožno opomenúť ani základné zásady a princípy na ktorých spočíva procesná úprava správneho súdneho konania, upravené v § 5 ods.1 SSP, osobitne pri zdôraznení zásad upravených v § 5 ods. 2, 3 a 4 SSP. Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania. Pri rozhodovaní správny súd dbá na ochranu zákonnosti a verejného záujmu. Správny súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi, so zohľadnením ich právnej sily a v súlade so základnými princípmi tohto zákona. S poukazom na citované zásady, je potom plne opodstatnená zákoná požiadavka povinného zastúpenia žalobcu advokátom, ako odborne zdatnej osoby spôsobilej konať s náležitou znalosťou veci spojenou s jeho povinnosťami voči klientovi, ktorá má zaručiť, že advokát pri výkone advokácie bude dôsledne a zodpovedne využívať všetky právne prostriedky za účelom chránenia a presadzovania práva a záujmov svojho klienta. Táto odbornosť advokáta potom dáva záruku aj náležitého a kvalifikovaného zastupovania žalobcu v správnom súdnom konaní pri uplatňovaní ochrany práva a právom chránených záujmov žalobcu, ktorý je v protichodnom procesnom postavení proti orgánu verejnej správy, u ktorého sa z povahy jeho činnosti predpokladá, že vysokou odbornosťou pri svojom rozhodovaní a činnosti prostredníctvom svojich zamestnancov disponuje. Povinné zastúpenie žalobcu advokátom je procesnou podmienkou v zmysle § 97 SSP, ktorej splnenie musí správny súd vždy vyžadovať, a to v ktoromkoľvek štádiu konania, pokiaľ nie je splnená niektorá z výnimiek podľa § 49 ods. 2 SSP. Splnenie procesnej podmienky konania - povinné zastúpenie žalobcu - musí byť podľa § 182 ods. 2 písm. a/, b/ SSP

preukázané (doložené) prílohami - splnomocnením udeleným advokátovi alebo potvrdením (diplomom) o požadovanom vzdelaní žalobcu (ak sa jedná o fyzickú osobu), jeho zamestnanca alebo člena (ak ide o právnickú osobu).

10. Správny súd pri prvotnom posúdení splnenia predpokladov a podmienok pre ďalšie konanie mal – okrem už vyššie konštatovanej pochybnosti o procesnej vôli žalobcu iniciovať správne súdne konanie - zistené, že žalobca doposiaľ v konaní zastúpený advokátom nie je, správna žaloba nebola spísaná advokátom, súčasne žalobca vo svojom nejasnom podaní nepreukázal, ani netvrdil dosiahnutie vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa, pričom nejde o výnimku z povinného zastúpenia vyplývajúcu z § 49 ods. 2 SSP. Zároveň správny súd považuje za potrebné zdôrazniť, že je nutné, aby mala správna žaloba všeobecné náležitosti podľa § 57 ods. 1 SSP a súčasne náležitosti podľa § 182 ods. 1 SSP, eventuálne podľa jednotlivých druhov správnych žalôb, a aby boli, v prípade, ak sa jedná o všeobecnú správnu žalobu, k žalobe pripojené prílohy podľa § 182 ods. 2 SSP. Z obsahu podania žalobcu je zrejmé, že ak mienil svoje podanie ako správnu žalobu, žaloba tieto náležitosti nespĺňa, neobsahuje všetky obligatórne náležitosti správnej žaloby, pričom však pokiaľ v tomto štádiu konania je nevyhnutné predovšetkým odstrániť nedostatok procesnej podmienky konania, spočívajúcej v nedostatku zastúpenia žalobcu, za danej situácie správny súd nevyzval žalobcu na odstránenie väd žaloby, keďže v prípade odstránenia zisteného nedostatku podmienky konania doložením plnej moci udelennej žalobcom na zastupovanie advokátovi v konaní pred správnym súdom, bude nevyhnutné doložiť správne mu súdu aj kvalifikovanú žalobu spísanú splnomocneným advokátom, keďže povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spísanie žaloby (§ 49 ods. 1 veta druhá SSP).

11. Keďže podanie žalobcu bolo vzhľadom na jeho označenie, obsah, ako aj navrhovaný žalobný návrh nejasné, nezrozumiteľné a nebolo z jeho obsahu zrejmé procesná vôľa žalobcu, bol žalobca vyzvaný v zmysle § 59 ods. 1 a 2 SSP uznesením č. k. 5S/44/2023-17 zo dňa 03.11.2023 na upresnenie, či mienil svoje podanie ako správnu žalobu (výrok I. uznesenia). Pokiaľ malo ísť o správnu žalobu, a keďže žalobca nie je právne zastúpený advokátom (§ 49 ods. 1 SSP), ani nepreukázal správne mu súdu dosiahnutie vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa, jedná sa o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, preto správny súd súčasne vyzval vyššie označeným uznesením žalobcu, aby si zvolil advokáta, ktorý ho bude v konaní pred správnym súdom zastupovať, eventuálne zaslal doklad o dosiahnutí vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa, a to doložením kópie vysokoškolského diplomu (výrok II. uznesenia). Zároveň bol žalobca poučený, že musí byť zastúpený advokátom počas celého správneho súdneho konania, pričom aj spísanie správnej žaloby musí byť kvalifikované advokátom, v prílohe uznesenia súčasne správny súd zaslal žalobcovi osobitné procesné poučenia, okrem iného aj o jeho práve, a o možnosti obrátiť sa eventuálne na Centrum právnej pomoci (§ 26 ods. 2 SSP), keďže správny súd účastníkom konania advokáta neustanovuje. V uznesení s výzvou na doplnenie podania a odstránenie väd nejasného a nezrozumiteľného podania a nedostatku procesnej podmienky zastúpenia žalobcu advokátom, bol súčasne žalobca poučený, že v prípade, ak neodstráni nedostatok procesnej podmienky konania, odstránenie ktorej mu bolo zo strany súdu nariadené, správny súd uznesením žalobu odmietne podľa § 98 písm. f) SSP, pretože nesplnenie povinnosti byť v konaní pred správnym súdom zastúpený advokátom, pokiaľ nie sú splnené podmienky výnimky z povinného zastúpenia žalobcu, je takou prekážkou ďalšieho postupu súdu, ktorá bráni správne mu súdu ďalej konať a meritórne vo veci rozhodnúť.

12. Uznesenie správneho súdu, ktorým bol žalobca vyzvaný na odstránenie nedostatku procesnej podmienky konania spočívajúcej v absencii právneho zastúpenia žalobcu s poučením o následkoch nesplnenia si povinnosti vyplývajúcej z výroku predmetného uznesenia súdu, bolo listinne doručené žalobcovi fikciou doručenia v zmysle § 106 ods. 1 písm. a/ a § 111 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, v nadväznosti na § 25 SSP dňom 29.11.2023. Na výzvu súdu v zmysle výroku I. a II. uznesenia sp. zn. 5S/44/2023-17 zo dňa 03.11.2023 reagoval žalobca len doručením e-mailu zo dňa 30.11.2023 do podateľne Správneho súdu v Banskej Bystrici (okrem podateľní aj iných súdov a orgánov) s oznámením – žiadosťou na Okresný súd Žilina o „prijatie overeného, platného, predmetného podania č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.11.2023 odoslaného okresnému súdu prostredníctvom služby MS SR eŽaloby a o doručenie potvrdenia okresného súdu o pridelení veci sudcovi, v spore o určenie absolútnej neplatnosti právnych úkonov ...v konaní pred Okresným súdom Žilina spisová značka 13C/55/20203“... V ďalšom texte e-mailu žalobcu sú uvedené skutočnosti dotýkajúce sa celkom zjavne civilného sporového konania, sudcov Okresného súdu Žilina a žalobca

len spomína (okrem iných civilných sporových konaní) aj konanie vedené pred Správnym súdom v Banskej Bystrici sp. zn. 5S/44/2023. V závere žalobca „navrhuje, aby toto jeho podanie bolo odstúpené vyšetrovateľovi Národnej kriminálnej agentúry“. (č. I. 24 spisu).

13. Na záver o odmietnutí podania, ktoré by podľa obsahu mohlo byť návrhom na začatie konania, musia byť súčasne splnené viaceré predpoklady, t.j. výzva súdu, náležité poučenie, uplynutie ustanovenej lehoty na opravu alebo doplnenie, pasivita alebo chybný postup účastníka pri realizácii poučenia a záver o tom, že výsledkom je nemožnosť súdu pokračovať v konaní. Pokračovanie v konaní treba chápať ako možnosť súdu konať a rozhodovať bez zásadnejších prekážok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.04.2013, sp. zn. 2 Cdo 279/2012).

14. Správny súd záverom konštatuje, že podaná žaloba bola spísaná (podaná) priamo žalobcom, nemá obligatórne náležitosti žaloby a nie je zrejmé, či bola vôbec mienená ako správna súdna žaloba, nie je zrejmé z jej obsahu, čoho sa týka a čo ňou žalobca sleduje. Žalobca v lehote stanovenej súdom v uznesení zo dňa 03.11.2023, a ani ku dňu vydania tohto uznesenia, plnú moc udelenú advokátovi na zastupovanie v konaní pred správnym súdom nepredložil. Rovnako nepreukázal, ani netvrdil, že by mal právnické vzdelanie druhého stupňa predložením dokladu o dosiahnutom vysokoškolskom vzdelaní. V kontexte uvedeného Správny súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t.j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým) teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv, a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas, s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 Sžf 65/2011, 6Sžfk/73/2020).

15. Keďže žalobca pri podaní žaloby nebol zastúpený advokátom podľa § 49 ods. 1 SSP, a vzhľadom na predmet konania v intenciách doposiaľ nejasného a nezrozumiteľného podania je zrejmé, že súčasne nejde ani o jeden z prípadov výnimky z povinného zastúpenia žalobcu advokátom v zmysle § 49 ods. 2 písm. a/ až d/ SSP, správny súd žalobu v dôsledku nesplnenia procesných podmienok zo strany žalobcu pri aplikácii § 98 ods. 1 písm. f/ SSP odmietol (výrok I. uznesenia). Zároveň bol naplnený aj dôvod na odmietnutie žaloby v zmysle § 59 ods. 3 SSP v spojení § 98 ods. 1 písm. h) SSP, keďže žalobca podanie nedoplnil a pre uvedené nedostatky nemožno v konaní pokračovať.

16. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak žaloba bola odmietnutá (výrok II. uznesenia).

17. Vo vzťahu k návrhu žalobcu, aby bolo jeho podanie postúpené NAKA správny súd konštatuje, že tomuto jeho návrhu nebolo možné vyhovieť, keďže správny súd pre daný postup dôvod nevidel, čo samozrejme na strane druhej nevyučuje, aby sa sám žalobca so svojou žiadosťou na Národnú kriminálnu agentúru obrátil.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom správneho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je p r í p u s t n á kasačná sťažnosť, ktorú môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech, pričom ju musí podať v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia.

Kasačná sťažnosť sa podáva na tunajšom súde. Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,

- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený vyššie pod písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť: a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.